

A rendezvény támogatói:

ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

VERES PÉTER GIMNÁZIUM

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.

BRINGÓHINTÓ KKT.

MAGYAR MADÁRTANI EGYESÜLET BÖRZSÖNYI HELYI CSOPORT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)

Dél-Pest: NAGY PÉTER (Budapesti Fazekas Mihály Ált. Isk. és Gimn.)

Észak-Buda: BICZÓ ILDIKÓ (Veres Péter Gimnázium)

Észak-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)

Hunria - dél: SOLTÉSZNÉ ALMÁSI ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)

Hunria - észak: KLAJ SÁNDORNÉ (Kazinczy Ferenc Általános és Kéttanny. Iskola, Miskolc)

Pannónia - dél: MÉSZÁROSNÉ SEGESDI ZSUZSANNA (Toldi Lakótel. Ált. Isk., Kaposvár)

Pannónia - észak: SEBESTYÉNNÉ PETŐ KRISZTINA (Hétvezér Ált. Isk., Székesfehérvár)

Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)

Pest megye - nyugat: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium, Budapest)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI TERMÉSZETTUDOMÁNYI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Körzeti forduló
3. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

JACZENKÓ EDIT általános iskolai tanár
MERÉNYI MÁRTA középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

ERŐS-HONTI JULIANNA biológus, középiskolai tanár
ERŐS-HONTI ZSOLT PhD biológus, egyetemi adjunktus

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

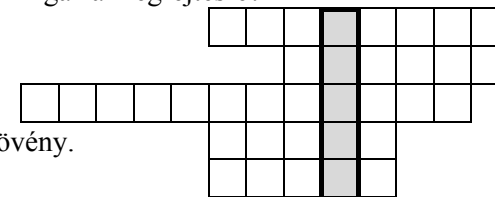
<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg a felsoroltak közül a rovarokat!
(A) verőköltő bodobács (B) kullancs (C) vízibolha
(D) pinceászka (E) szúnyog
- A megadott dátumok között összesen hány nemzeti ünnepünk, nemzeti emléknapunk található?
márc. 8., dec. 25., márc. 15., okt. 23., febr. 14., aug. 20., okt. 6., nov. 1.
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Melyik hónaljban mért testhőmérséklet utalhat az embernél betegségre?
(A) 36,4°C (B) 37,4°C (C) 38,1°C (D) 36,8°C (E) 40°C
- A felsorolt növények között hány cserjeként megtalálható faj van?
1. galagonya, 2. bükk, 3. kecskerágó, 4. napraforgó, 5. mogoró,
6. sövényuszulák, 7. kőköny, 8. gyepűrózsa, 9. fekete bodza, 10. tűztövis.
Mi jellemző a kapott számú sorszámot viselő növényre?
(A) Termése kékesfekete, fanyar ízű. (B) Magjából étkezési olajat sajtolnak.
(C) Termése a csipkebogyó. (D) Az ember számára termése nyersen mérgező.
(E) Más növényekre kapaszkodó, lágyszárú futónövény.
- Mi a tűzoltók és az általános segélyhívó telefonszáma? Adjátok össze a két számot alkotó számjegyeket! Mennyi a teljes összeg?
(A) 8 (B) 9 (C) 10 (D) 12 (E) az előzőek egyike sem
- A felsorolt tíz virág/termés között összesen mely színek szerepelnek ugyanannyiszor? Búzavirág, repce, mezei katáng, vadgesztenye, gyöngyvirág, gólyahír, levendula és vizitök virága; galagonya és csipkebogyó termése.
(A) fehér és sárga (B) kék (a lilát is ide számoljátok) és sárga
(C) fehér és piros (D) sárga és piros
(E) nincs két ugyanannyiszor szereplő szín
- Melyik állat alszik téli álmot?
(A) süni (B) vízisikló (C) kis patkósrú denevér
(D) vidra (E) barna varangy
- Hány életjelenséget tudtok kirakni az alábbi betűrendbe tett szótagokból? (egy szótag többször is használható): dás, dés, fej, gás, ke, lál, lég, lő, moz, nő, po, ro, sza, táp, ve
(A) legalább 2 (B) legalább 3 (C) legalább 4
(D) legalább 5 (E) legalább 6

9. Fejtsétek meg a keresztrejtvényt! Mi igaz a megfejtésre?

- Időjárás eleme
- Piros színű mezei vadvirág.
- Időjárás-előrejelzés.
- Apró állatokat emésztő vízinövény.
- Vízpartot védő növényssáv.

- gyűrűsféreg (B) harmonikaszerű mozgás (C) vérszívó
 - tapadókorong (E) a földigiliszta közeli rokona
- Régi „mértékegységeket”, mérőeszközöket sorolunk fel: 1. icce, 2. hordó, 3. hüvelyk, 4. láb, 5. arasz, 6. akó. Mely állítás igaz rájuk?
(A) Kétszer annyi szolgál a hosszúság, mint a tömeg mérésére.
(B) Pontosan ugyanannyi szolgál a hosszúság és az űrtartalom mérésére.
(C) Közülük három méri az űrtartalmat.
(D) Egyre hosszabb: 3→5→4. (E) Az előzőek mindegyike igaz.
 - Mi a teendő, ha kullancsot találtok a bőrötökbe kapaszkodva?
(A) Csak erre a célra készített csipesszel távolítható el.
(B) Biztonságosan csak orvos távolíthatja el.
(C) Minél hamarabb ki kell szedni.
(D) Távolítsuk el egy csipesszel, akkor is, ha a fejrésze bent marad.
(E) Kenjük be zsírral, hogy a légszomj miatt elengedje a bőrünket.
 - Tegyétek időrendi sorba a búzaszem útját a kenyérig: aratás, dagasztás, cséplés, szántás, őrlés, vetés, sütés, kelesztés. Milyen eszközt használhatnak az időrendi sorban a végéről negyedik folyamathoz?
(A) eke (B) kemence (C) malomkő (D) kombájn (E) tekenő
 - Jelöljétek meg azokat a mérhető tulajdonságokat, amelyeknek csak egyforma mennyiségei szerepelnek a felsorolásban!
14 dl; 2,5kg; 480 perc; 125000 cm; 25 dkg; 8 óra; egy és egynegyed l (liter); egyharmad nap; 2500g; 1250 m; egy és egynegyed km; 12500 dm
(A) űrtartalom (B) hosszúság (C) idő
(D) tömeg (E) az előzőek mindegyike

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- A bevásárlólistán a következő termékek szerepelnek: tehéntej, kenyér, étolaj, habtejszín, vaj, finomliszt, tojás. Csoportosítsátok aszerint, hogy melyik állati és melyik növényi eredetű! Írjátok mindegyik mellé kétféle kiszerezést, amelyben az üzletekben előre csomagolva kapható! (pl. ha margarint kérdeznék, az 25 és 50 dkg-os kiszerezésben kapható)